

Preek over Johannes 20:19

- Neede, 5 april 2026 Paaszondag
- Kees van Dusseldorp

Thema: Vrede zij u!

Orde van dienst:

muzikaal intro ELB 122:1 Daar juicht een toon, daar klinkt een stem **
aansteken nieuwe paaskaars
mededelingen

votum en groet

Psalm 118:1,5,6 (DNP) Laat iedereen Gods goedheid prijzen

verbondsvernieuwing 1 Petrus 1:3-7; 13-15

ELB 125 Geprezen zij de Heer die eeuwig leeft (Opwekking 44)

gebed

lezen: Johannes 20:1-23

kindermoment

kinderlied: Klap in je handen van blijdschap

verkondiging Vrede zij u!

ELB 411 Jezus leeft in eeuwigheid (Opwekking 71)

bevestiging nieuwe ambtsdragers

ELB 79 Vrede zij u (Opwekking 58)

gebed

collecte

tijdens college muzikale bijdrage ELB 122:4 Want nu de Heer is opgestaan

ELB 132 U zij de glorie (Opwekking 213) **

zegen

Broeder, zuster,

**

Vrede! Vrede voor jullie!

Ze hebben elkaar opgezocht. In een bijzondere stemming. Aangeslagen nog door het sterven van Jezus. Verward over de betekenis ervan. Onzeker wat geloof in de Heer inhoudt.

Het is de avond van paaszondag, de derde dag na het sterven van de Heer. Maar wat een bijzondere berichten hebben ze die dag gehoord! Bericht dat het graf leeg was. Van engelen die daar waren. Van Maria die Jezus ontmoet heeft. Wat is waar? En wat moeten ze ermee?

Ze moeten elkaar spreken! Een beetje angstig sluipt ieder van hen door de straten van Jeruzalem. Als de Farizeeën er lucht van krijgen dat ze hier bij elkaar komen... Als ze bij elkaar zijn, gaat de grendel op de deur.

Vrede! Vrede voor jullie!

Verrassend staat daar ineens Jezus. Midden in de kamer. Midden in hun kring. De leerlingen vallen stil. Daar staat Jezus! Midden in hun verwarring, in hun angst, in hun schaamte. In die stilte klinkt zijn eerste woord: Shaloom! Vrede! Zeker, dat was de gebruikelijke groet tussen Joden. Zoals wij goedemorgen zeggen. Maar alle snaren trillen mee als het op zo'n moment wordt uitgesproken. Shaloom! Vrede! Jezus zegt het twee keer achter elkaar. Oude schriftuitleggers zeggen: Met de eerste vredegroet nam Jezus hun ongemak en verwarring weg. Met de tweede vredegroet gaf Hij hun de opbrengst van zijn offer: echte vrede, de vrede met God, de toegang tot het eeuwige leven, de vrede van je leven in de schuilplaats van God. De shaloom van Jezus Christus. Die Hij van tevoren had beloofd: 'Ik laat jullie mijn vrede na. Mijn vrede geef ik jullie. Een andere vrede dan de wereld en soms tegen alle haat en onrust in.' Die vrede wordt hier uitgedeeld. Als de opgestane Heer het woord neemt, is dit zijn boodschap. Vrede! Hij wacht niet tot de leerlingen tot geloof gekomen zijn. Hij begint niet met uitleggen wat er gebeurd is. Hij begint niet met bewijzen wie Hij is. Hij begint met de vredegroet.

Vrede! Vrede voor jullie!

Ik zei het in het begin van deze dienst ook tegen jou. Daarom zeg ik het nog een keer. Wie je ook bent. Waar je ook bent. 'Vrede. Vrede voor jou!' Dat is de jubel van Pasen. De opbrengst van de kruisdood van Jezus Christus. Niet alleen voor de leerlingen die toen in de afgesloten kamer aanwezig waren. Met deze boodschap gingen zij op stap. Gingen anderen op stap. Gaan wij op stap. Dit heb ik bij me. Voor jou en voor mij. Dit heb jij bij je. Voor jezelf en voor anderen. Je hoort het – op allerlei manieren. Je ontvangt het – onder de verkondiging en in de liederen. Je zegt het of zingt het – met veel of weinig woorden: 'Shaloom! De vrede van Jezus Christus voor jou! Prijs God! Halleluja.'

**

Op die eerste Paasdag heeft Jezus een heel korte preek. Vier uitspraken. Ik heb ervoor gekozen om vandaag stil te staan bij de woorden van Jezus zelf op de dag dat Hij is opgestaan. Ze zijn voor ons allemaal. En in het bijzonder voor jullie, die straks bevestigd zullen worden als ouderling of diaken. In de preek zal ik dat niet extra benoemen. Omdat ik bang ben dat iedereen gaat denken: dat is mooi voor jullie. En vergeet te denken: wat doet het met mij? Pasen vieren we allemaal. Ieder met zijn of haar eigen leven, ervaringen en littekens, verwachtingen en zorgen, blijdschap en verdriet. En samen als

gemeente in een tijd waarin veel verandert, in een wereld waar onnoemelijk veel leed en onrecht heerst, op een aarde waarin we ongelooflijk veel kunnen en die we tegelijk zo uitputten en beschadigen. Juist daarom vieren wij Pasen. En luisteren we naar het overwinningswoord van Jezus. Zijn Paaspreek.

**

‘Zoals de Vader mij heeft uitgezonden, zo zend ik jullie uit’. Dat is het tweede woord van Jezus tegen de leerlingen. Zij krijgen hun opdracht, de missie van hun leven. Jezus heeft het eerste deel van zijn missie volbracht. En stelt de leerlingen nu aan als apostelen – uitgezondenen – om het tweede deel van zijn missie op aarde uit te voeren. Vertegenwoordigers van Christus. Niet omdat ze daarnaar gesolliciteerd hebben. Maar omdat Jezus ze in dienst neemt. En dan ga je. Ik heb hier een oud boek. De kerkelijke geschiedenis van Eusebius. Hij was bisschop in de 3^e eeuw na Christus. En beschrijft hoe de apostelen zich hebben laten uitzenden. Hij schrijft (87): ‘De heilige apostelen van onze Verlosser verspreidden zich werkelijk over de hele wereld. Aan Tomas viel het land van de Parthen ten deel (dat is naar het oosten, richting Iran), aan Andreas dat van de Scythen (dat is naar het noorden – richting Oekraïne). Johannes ging naar Klein-Azië (dat is Turkije). Petrus zocht de Joden op in Galatië en kwam uiteindelijk in Rome, waar hij gekruisigd werd met het hoofd omlaag. En Paulus heeft het evangelie gebracht tot in Spanje.’

‘Ik zend jullie uit’. Dat zegt Jezus tegen de leerlingen. Zegt Hij dat ook tegen jou en tegen mij? Niet met dezelfde opdracht. Deze leerlingen waren hiervoor door Hem opgeleid. Ze hadden zijn onderwijs gehoord, zijn wondertekenen gezien, zijn lijdensweg meegemaakt en konden getuigen van zijn opstanding. Zij hebben een heel eigen plaats in Gods plan. Maar zij gaven het wel door. Zij verkondigden niet alleen de vrede van Christus. Ze gaven ook de bijbehorende opdracht mee. Om Jezus Christus te volgen en te dienen. Ieder op zijn of haar eigen plek. De vrede van God maakt je niet passief en gearriveerd. Het zet je in beweging. Geeft je de ruimte en de drive om het uit te werken en door te geven. In woorden en daden.

Afgelopen vrijdag vierden we het offer dat Jezus heeft gebracht aan het kruis. Het is volbracht! We vierden hier het avondmaal: ook ik laat mij redden. Ook ik wil Jezus volgen en dienen. Vandaag vieren we Pasen: Hij is mijn Heer. Hij is ons Hoofd. Aan Hem verbonden laten we ons meenemen door zijn Geest. In zijn beweging ven vrede en heil. Van redding voor de wereld. Van liefde voor de mensen. Op jouw plek, in jouw leefwereld, met jouw mogelijkheden en jouw beperkingen. Zijn vrede geeft je de ruimte en de opdracht om Hem te dienen. Voortbouwend op het onderwijs van apostelen en profeten. Als getuige van Jezus Christus. Gezonden door de Heer.

**

‘Ontvang de heilige Geest’. Jezus heeft een paaspreek in vier punten. Dit is het derde. De belofte van de Heilige Geest. Hij herinnert hen aan die belofte door over hen heen te blazen. Een profetisch teken van de uitstorting van de Heilige Geest, die vijftig dagen later op het Pinksterfeest zal plaatsvinden.

Ik denk niet dat de apostelen op dat moment de Geest ontvingen, zoals dat met Pinksteren zal gebeuren. Jezus herinnert hen aan zijn belofte: denk eraan: ‘Jullie gaan binnenkort de heilige Geest krijgen. Vergeet niet wat ik heb gezegd over die Geest.’ Zouden de leerlingen op zondagavond al weer vergeten zijn wat Jezus donderdagavond heeft

gezegd? Het kan – het geheugen van een mens zit vreemd in elkaar. Door de ingrijpende gebeurtenissen van de tussenliggende dagen is het misschien wat vervaagd. Daarom een opfrisser en een krachtige belofte over de Trooster, de Pleitbezorger, de goddelijke Helper. 'De heilige Geest die jullie in de waarheid zal binnenleiden, die jullie de woorden in de mond zal leggen, die de wereld zal overtuigen van de betekenis van mijn offer.'

Dit is dan wel weer een duidelijke belofte die niet tot de apostelen beperkt is. De Heilige Geest wordt later uitgestort over alle gelovigen. Daarom geldt deze opdracht ook voor jou en voor mij. Jij, als volgeling en dienaar van Jezus Christus, ontvang de heilige Geest! Dat is een opdracht. En een belofte. Een soldaat heeft vaardigheden, wijsheid, een verhaal, goede motivatie, communicatieapparatuur en wapens nodig. De apostelen hebben de heilige Geest nodig. Ieder die bij Jezus hoort, deelt in de zalving van de heilige Geest. Zorg dat je die Geest ook ontvangt. Zet je ervoor open. Strek je ernaar uit. De Geest die leert bidden, die tot geloof brengt, die weerstanden overwint, die je dienstbaar maakt, die jou het nieuwe leven leert, die je leert getuigen en die leert leven in hoop, geloof en liefde.

**

De paasprek van Jezus heeft nog een vierde punt. Die gaat over vergeving van zonden. Mag ik daarvoor je aandacht vragen? Dat Jezus dit noemt als vierde punt? Na het ontvangen van vrede, de zending de wereld in en het ontvangen van de Geest? De vergeving van de zonden. Wij verzinnen het niet in de kerk, dat dit een kernpunt van ons geloof is. Hier klopt het hart van Jezus' werk. Hier begint het Leven met een hoofdletter.

Al aan het begin van het evangelie lezen we de gouden aanwijzing van Johannes de Doper: 'Zie het Lam van God dat de zonde van de wereld wegdraagt'. Hier komt het terug in de persoonlijke boodschap waarmee de apostelen op pad worden gestuurd. Hoe breed het christelijke geloof ook is, hier ligt de kern. We moeten het hebben over bevrijding, Bijbeluitleg, kerk-zijn, christelijk leven, relaties, ziekte en genezing. We moeten het hebben over eerlijkheid, rechtvaardigheid, gehoorzaamheid, barmhartigheid, vrijheid en moed. Maar we moeten het eerst hebben over vergeving van onze zonden. Daar gaat de deur naar het eeuwige leven open. Daar begint de vrede.

Jezus zegt tegen de leerlingen: 'Jullie moeten mensen hun zonden vergeven, of juist het tegenovergestelde: mensen hun zonden toerekenen.' Dat zijn grote woorden. En precies daar gaat het om in dit woord van Jezus. Er is veel in dit woord wat vragen oproept. Krijgen ze een speciale volmacht? Hebben wij die ook? Kunnen mensen bepalen of iemand wel of niet vergeven is? Wanneer kun je iemands zonden vergeven? En wanneer niet? Die vragen laat ik nu liggen. De kern is: Wat zij als apostelen zeggen of doen. Wat wij als kerk zeggen of doen. Wat jij als christen zegt of doet. Laat het meest wezenlijke van het leven centraal staan: vergeving van zonden. Redding en verlossing.

Jezus is niet iemand die interessante, inspirerende en soms wat vage uitspraken heeft gezegd. Geloven is geen hobby, zoals een ander plezier beleeft aan sport of muziek. Christen-zijn is geen vrijetijdsbesteding, zoals een ander zijn zondag besteedt aan klussen, tuinieren of wielrennen. De kerk is geen vereniging waar je voor je gezelligheid en contacten lid van bent. Het gaat hier om vergeving van je zonden. Beslissend is of je gelooft dat Jezus de Zoon van God is. En of je door dat geloof gered wordt van de dood, van de duisternis en van de aardse wereld. Wat hier gezegd wordt, wat je in de Bijbel leest,

het offer van Christus, het feest van Pasen: het is beslissend voor de eeuwigheid. Voor jouw eeuwigheid.

Shaloom! Vrede voor jullie! Zo begroet de opgestane Heer zijn leerlingen. En deelt Hij de waarde van zijn dood en opstanding. Met een superkorte preek. Ook voor jou: 'Shaloom, vrede voor jou! Ik neem je in mijn dienst. Laat je vullen door de heilige Geest. En begin hier op aarde al met het hemelse leven. Het leven in Gods genade en liefde.'

Jezus leeft! Halleluja!

Amen